

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Vesiviljeluse innovatsiooniosaku toetus” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus „Vesiviljeluse innovatsiooniosaku toetus” kehtestatakse kalandusturu korraldamise seaduse (edaspidi *KTKS*) § 19 lõike 1 alusel.

Määruse eesmärk on „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020” (edaspidi *rakenduskava*) tõhus riiklik elluviimine ning innovatsiooni edendamine vesiviljelussektoris.

Määruse koostamisel on arvestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469).

Määrus on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006/ ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011, millega kehtestatakse integreeritud merenduspoliitika edasiarendamist toetav programm (ELT L 321, 05.12.2011, lk 1–10) artikli 19 lõike 1 alusel Euroopa Komisjoni poolt heakskiidetud rakenduskavaga.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi kalamajandusosakonna kalanduse arengu büroo nõunik Reili Kivilo (reili.kivilo@agri.ee, tel 625 6525), juriidilise ekspertiisi eelnõule tegi Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Karina Torop (karina.torop@agri.ee, tel 625 6520) ja keeleliselt toimetas eelnõu sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (laura.ojava@agri.ee, tel 625 6523).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb 12 paragrahvist.

Eelnõu alusel antava toetuse peamine eesmärk on tööhõive edendamine keskkonnasäästliku, ressursitõhusa, uuendusliku, konkurentsivõimelise ja teadmistel põhineva vesiviljeluse toetamise kaudu. Toetuse erieesmärk on tehnoloogilise arengu, innovatsiooni, sealhulgas energiatõhususe suurendamise ja teadmiste edasiandmise tõhustamise toetamine.

Eelnõu §-ga 1 sätestatakse määruse reguleerimisala. Määrusega kehtestatakse rakenduskava meetme „Vesiviljeluse innovatsiooniosaku toetus” raames toetuse (edaspidi *toetus*) andmise ning kasutamise tingimused ja kord.

Eelnõu §-ga 2 sätestatakse toetatavad tegevused ja toetuse vorm. See toetusskeem on välja töötatud, tuginedes küsitluse „Kalandussektori ettevõtete arendusvajadused“ (edaspidi *uuring*) tulemustele, mida tutvustati sektorile 2019. a veebruaris toimunud kalandusnõukogus. Toetusskeemi rakendatakse selleks, et võimaldada mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatel (edaspidi koos *VKE*), kellel endil sageli napib ressursi innovatsiooniks (nt arendada

välja või lasta turule uusi heade turuväljavaadetega vesiviljelusliike uute või oluliselt parendatud toodete ja varustuse, uute või parendatud protsesside ja tehnikate ning uute või parendatud juhtimis- ja korraldussüsteemide, sealhulgas töötlemise ja turundamise tasandil), ligipääsu ettevõttevälisele vastavale teadmisele.

Selle määruse raames võib teenuseid osutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 26 lõikes 2 nimetatud asutus (edaspidi *teadus- ja arendusasutus* teadus- ja arendustegevuse korraldamise seaduse § 3 tähenduses). Toetust saab kasutada selliste tegevuste rahastamiseks, mis viiakse ellu avalikes teadus- ja arendusasutustes ning positiivselt evalveeritud eraõiguslikes teadus- ja arendusasutustes. Teadus- ja arendusasutuseks võivad olla ülikoolid, kõrgkoolid, rakenduskõrgkoolid, tehnoloogia arenduskeskused nii Eestis kui ka teistes Euroopa Liidu (edaspidi ka *EL*) liikmesriikides. Samuti on võimalik koostöö eespool nimetatud asutuste ning muude riikide teadus- ja arendusasutuste vahel. Toetuskeemi eesmärk on edendada tihedamat koostööd VKE-de ning teadus- ja arendusasutuste vahel.

Toetust antakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punktis a sätestatud vormis. See tähendab, et toetust makstakse üksnes tegelikult tehtud abikõlblike kulude eest. Seega peab toetuse saaja tõendama, et on teinud toetatava tegevuse raames kulutusi ja et tehtud kulutused on abikõlblikud selle määruse § 4 tähenduses.

Eelnõu §-ga 3 sätestatakse toetuse maksimaalne suurus ja omafinantseeringu minimaalne määr. Omafinantseeringu minimaalne määr on 50% abikõlblike kulude maksumusest. Toetuse maksimaalne suurus on 50 000 eurot taotluse kohta.

Eelnõu §-s 4 sätestatakse abikõlblikud kulud. Abikõlblik on kulu, mis on vajalik, mõistlik ja majanduslikult otstarbekas ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikliga 65. Abikõlblikud on üksnes need kulud, mis vastavad tegevuse eelarvele ja on tegevusega otseselt seotud. Tegevuse kulud on abikõlblikud, kui need tehakse abikõlblikul perioodil. Abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, millal toetatavad tegevused algavad ja lõpevad, kuid hiljemalt 30. juunini 2023. a. Toetuse objekti tähistamine ja EL-i osalusele viitamine on reguleeritud maaeluministri 14. aprilli 2016. a määrusega nr 22 „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020 toetuse objekti tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord“.

Abikõlblikud kulud on järgmised kulud:

- 1) tellitava töö või teenuse kulu. Tegemist on taotleja ning teadus- ja arendusasutuse koostöölepingu raames sisseostetava töö ja teenusega. Siin all mõistetakse abikõlblike kuludena kõiki teadus- ja arendusasutuse poolt ise tehtavaid või ka tellitavaid töid ja teenuseid. Siin hulgas on ka teadus- ja arendusasutuse tehtavad koolitus- ja lähetuskulud;
- 2) patendi ja litsentsi ostmise kulu;
- 3) vahendi ja seadme ostmise, liisimise, rentimise või paigaldamise kulu ning muu otseselt tegevusega seotud kulu, nagu näiteks materjalikulu, eseme soetamise kulu või seadme kapitalirendi maksed tegevuse abikõlbliku perioodi jooksul;
- 4) tegevuse elluviimisega seotud töölepingu järgne töötasu või töötaja lisatasu proportsionaalselt tegevuse elluviimise heaks töötatud ajaga ja sellelt tasult arvestatud maksud;
- 5) füüsilise isikuga sõlmitud töövõtu- või käsunduslepingu alusel makstav tasu ja sellelt tasult arvestatud maksud;
- 6) toetuse saaja koolitusel, seminaril, konverentsil või muul üritusel osalemise kulu;
- 7) toetuse saaja lähetuskulu;
- 8) toetuse objekti tähistamise ja Euroopa Liidu osalusele viitamise kulu.

Määruse § 4 lõikes 2 on sätestatud piirang, et lõike 1 punktides 2–8 nimetatud kulude (ettevõtja enda kulud) osakaal ei tohi ületada 25% tegevuse abikõlblikest kuludest. Nagu öeldud, on meetme eesmärk soodustada just tihedamat koostööd VKE-de ning teadus- ja arendusasutuste vahel ja

seega on oluline, et ettevõtjad keskenduksid just teadus- ja arendustegevusele (§ 4 lõike 1 punktis 1 nimetatud kulud).

Eelnõu §-s 5 sätestatakse mitteabikõlblikud kulud, mis on järgmised:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 lõigetes 2 ja 3 nimetatud kulud samades lõigetes sätestatud tingimustel ehk teisisõnu amortisatsioon, laenuintress, hoonestamata maa ja hoonestatud maa ostusumma, mis moodustab üle 10% asjaomase tegevuse abikõlblikest kogukuludest, ning käibemaks. Käibemaks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 lõike 3 punkti c kohaselt abikõlblik üksnes siis, kui see ei ole käibemaksuseaduse alusel tagasi nõutav;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artiklis 11 nimetatud tegevuste elluviimisega seotud kulud;

3) tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehingutega kaasnev kulu. Isikud on omavahel seotud, kui neil on ühine majanduslik huvi või kui ühel isikul on teise üle valitsev mõju. Igal juhul käsitatakse seotud isikutena järgmisi isikuid:

- 1) abikaasad, elukaaslased või otse- või küljjoones sugulased;
- 2) ühte kontserni kuuluvad äriühingud äriseadustiku § 6 tähenduses;
- 3) juriidiline isik ja füüsiline isik, kellele kuulub vähemalt 10% selle juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või kasumi saamise õigusest;
- 4) isikule kuulub koos teiste temaga seotud isikutega kokku üle 50% juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või õigusest juriidilise isiku kasumile;
- 5) juriidilised isikud, kelle aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või kasumi saamise õigusest üle 50% kuulub ühele ja samale isikule või seotud isikutele;
- 6) isikud, kellele kuulub üle 25% ühe ja sama juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või kasumi saamise õigusest;
- 7) juriidilised isikud, kelle juhatuse või juhatust asendava organi kõik liikmed on ühed ja samad isikud;
- 8) tööandja ja tema töötaja, töötaja abikaasa, elukaaslane või otsejoones sugulane;
- 9) isik on juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige, juhtimis- või kontrollorgani liikme abikaasa või otsejoone sugulane;

4) kulu, mis on tehtud enne Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) taotluse esitamist;

5) kasutatud seadme ostmise, kapitalirendi ja paigaldamise kulu;

6) sularahas tehtud kulutus, teenustasu pangatoimingu eest, intress, tagatismakse;

7) õigusabi- ja raamatupidamisteenuse kulu;

8) riigilõiv, tollimaks ja erisoodustusmaks;

9) maa ja olemasoleva hoone ostmise ning üürimise kulu;

10) toreduslikud kulutused tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 63 tähenduses ja muu majanduslikult ebaotstarbekas kulu;

11) rahatrahv, rahaline karistus, kohustuse täitmata jätmise korral makstav leppetrahv ja viivis;

12) kohtumenetluse kulu. Menetluskulud jagunevad nii haldusmenetluses kui ka tsiviilkohtumenetluses kohtukuludeks ja kohtuvälisteks kuludeks.

Eelnõu §-ga 6 sätestatakse toetuse taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded. Toetust võib taotleda VKE, kes tegeleb majandustegevusega vesiviljelustoodete tootmise tegevusalal (edaspidi *taotleja*).

Taotleja vastab KTKS-i § 27 lõikes 2 sätestatud nõuetele, see tähendab, et:

1) taotlejal on tegevuse elluviimiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 125 lõike 3 punktis d nimetatud suutlikkus ehk haldus-, finants- ja toimimissuutlikkus toetatava tegevuse elluviimiseks. Näiteks peab taotleja olema maksevõimeline, kuna see on üheks näitajaks taotleja majandusliku seisuhindamisel. Kui taotlejal on maksuvõlad, siis ei ole õigustatud ka talle täiendavate avalike vahendite eraldamine.

Samuti on maksevõimelisus üheks usaldusväärsuse näitajaks. Lisaks peab taotlejal olema ka omafinantseeringu tasumise suutlikkus;

2) taotleja on varem riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tagasi maksnud;

3) taotleja ei saa sama kulu hüvitamiseks raha riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest;

4) taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust;

5) residendist taotleja tegevuskoht või mitteresidendist taotleja püsiv tegevuskoht maksukorralduse seaduse tähenduses on või hakkab pärast tegevuse elluviimist olema Eestis;

6) taotleja ei ole toime pannud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõigetes 1 ja 3 nimetatud rikkumist; siin on mõeldud näiteks nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1–50), artikli 90 lõikes 1 nimetatud rikkumisi või pettusi seoses Euroopa Kalandusfondiga või Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga (edaspidi *EMKF*);

7) taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku kohta ei ole karistusregistrisse kantud karistusandmeid karistusseadustiku §-s 209, 201, 211, 212, 213, 294, 296, 298, 298¹ või 300¹ sätestatud kuriteo toimepanemise eest. Isikud, keda on karistatud neis paragrahvides sätestatud kuritegude (kelmuse, soodus-, investeerimis-, kindlustus- või arvutikelmuse, samuti altkäemaksu andmise, võtmise ja vahenduse ning mõjuvõimuga kauplemise ning korrupsioonivastases seaduses kehtestatud toimingupiirangu teadva rikkumise) toimepanemise eest, ei saa EMKF-i toetusi taotleda sel perioodil, kui nende kohta on kantud karistusandmed karistusregistrisse.

Taotlus peab vastama KTKS-i § 27 lõikes 4 sätestatud nõuetele ehk taotluses sisalduvad meetme tingimustes nõutud andmed ja sellele on lisatud nõutud dokumendid, toetust taotletakse meetme tingimustes sätestatud toetatava tegevuse kohta, mis on nimetatud § 2 lõikes 1, ning taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged.

Taotlemine toimub elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu PRIA-le taotluse esitamisega selleks ettenähtud tähtajal. PRIA teatab taotluse esitamise tähtaja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded arvestusega, et teate avaldamise ja taotluse esitamise tähtaja alguse vahele jääks vähemalt 30 kalendripäeva.

Taotleja saab toetuse taotlemise tähtajal esitada ühe taotluse, millega taotletav toetuse maksimaalne suurus on 50 000 eurot.

Taotluses peavad sisalduma järgmised andmed ja dokumendid:

1) haldusmenetluse seaduse § 14 lõike 3 punktides 1–4 nimetatud andmed ehk taotluse esitaja nimi, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäev ja taotleja allkiri ning haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitav viis ja selleks vajalikud kontaktandmed;

2) teave selle kohta, kas taotleja on komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ, mis käsitleb mikroettevõtete, väikese ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (ELT L 124, 20.05.2003, lk 36–41), kohaselt mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtja;

3) tegevuse nimetus ja elluviimise aeg;

4) lühike põhjendus, miks on tegevuse elluviimine vajalik. Siin oodatakse taotlejalt 4–5 lauselist põhjendust;

5) lähteülesanne, milles esitatakse ülevaade tegevuse mahust ja sisust ning teave uuringut tegeva teadus- ja arendusasutuse uurimisrühma või teadlase kohta ja taotleja ning teadus- ja arendusasutuse vahelisest koostööst tekkiva lisaväärtuse kohta;

- 6) tegevuskava, kus on kirjeldatud tegevuse põhieesmärgid, uuringu uudsus, peamised meetodid, eeldatavad tulemused ja nende rakendamine, ning tegevuse elluviimise eeldatav ajakava;
- 7) tegevuse eelarve, kus abikõlblikud kulud on üksikasjalikult ja selgelt kirjeldatud, mõistlikud ning põhjendatud;
- 8) paragrahvis 7 nimetatud hinnapakkumused ning § 7 lõigetes 5 ja 6 nimetatud juhtudel asjakohane selgitus, kui ei ole valitud soodsaimat hinnapakkumust või on esitatud alla kolme hinnapakkumuse. Samuti ei tule toetuse taotlemisel hinnapakkumusi esitada nende kulude kohta, mis on jäetud konkreetse kululiigiga sidumata. Nende kulude kohta tuleb hinnapakkumused esitada PRIA-le koos maksetaotlusega;
- 9) taotleja ning teadus- ja arendusasutuse vahel sõlmitava koostöölepingu projekt, milles mõlemad pooled kinnitavad, et on toetuse saamisel valmis viima ellu lähteülesandes kirjeldatud tegevusi. Koostöölepingu projektiga kinnitatakse n-ö pooltevahelise koostöö valmidust, mis realiseerub, kui toetuse taotlus rahuldatakse;
- 10) tegevuse elluviimise andmed, mis on nõutud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1242/2014, milles sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 508/2014 (Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta) eeskirjad tegevuste kohta esitatavate kumulatiivsete andmete jaoks (ELT L 334, 21.11.2014, lk 11–38), V lisa kohaselt meetme II.1 kohta;
- 11) kinnitus, et taotleja järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõike 1 punktides a–d nimetatud kriteeriume ega ole pannud toime sama artikli lõikes 3 nimetatud pettust (ei ole toime pannud pettust või kelmust Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 toetuse raames ega ka EMKF 2014–2020 toetuste raames). Taotlejal ei tohi olla nimetatud rikkumisi sama artikli lõikes 4 toodud ajavahemikul). Ühtlasi tuleb toetuse saajal järgida artikli 10 lõike 1 punktides a–d nimetatud kriteeriume ka pärast taotluse esitamist ning kogu tegevuse elluviimise aja jooksul ja viie aasta jooksul pärast nimetatud toetuse saajale viimase makse tegemist;
- 12) teadus- ja arendusasutuse kinnitus, et ta vastab toetuse saamiseks esitatud nõuetele ning et tema ja hinnapakkuja ei ole seotud isikud tulumaksuseaduse § 8 tähenduses.

Taotleja esitatud tegevuse eelarve võib sisaldada ettenägematuks kulusid kuni 15% kogu abikõlblike kulude eelarvest, ehk toetuse taotleja võib jätta kuni 15% kogu abikõlblike kulude eelarvest konkreetsete kululiikidega sidumata. Toetuse maksimaalse suuruse – 50 000 euro – puhul on selleks summaks 7500 eurot, mis on piisav katmaks eesmärgi saavutamiseks vajalikke ettenägematuks kulusid. Sellisel viisil saab ka toetuse andja piisava ülevaate planeeritavate kulude kohta, et hinnata eelarve kulutõhusust. Teiste sarnaste meetmete rakendamisel saadud kogemustele tuginedes on toetuse saajatel tekkinud vajadus teatud paindlikkuse järele. Nimelt on pikaajaliste projektide puhul keerukas esitada kogu perioodi kohta detailne tegevuse eelarve, kus abikõlblikud kulud on üksikasjalikult ja selgelt kirjeldatud, mõistlikud ning põhjendatud. Seetõttu ongi lõikes 7 ette nähtud võimalus, et tegevuse eelarve võib sisaldada kuni 15% ulatuses abikõlblike kulude eelarvest kulusid, mille kasutusotstarve ei ole üksikasjalikult ja selgelt kirjeldatud. Seda eelarve osa võib kasutada selliste tegevuse eesmärgi saavutamiseks vajalike abikõlblike kulude tegemiseks, mida ei olnud võimalik toetuse taotlemisel ette näha. KTKS-i § 31 lõike 3 punkti 6 kohaselt ei pea toetuse saaja sel juhul esitama PRIA-le ka taotluse rahuldamise otsuse muutmise taotlust, kuna taotluse rahuldamise otsus on sellistel tingimustel juba heaks kiidetud.

Eelnõu §-s 7 sätestatakse nõuded hinnapakkumuse kohta. Kulutuste tegemisel tuleb arvestada nõudega, et kui kulutuste käibemaksuta maksumus on suurem kui 5000 eurot, siis on vaja teha hinnapäring või saata välja tehniliste tingimuste loetelu, mis osutab tehnilisele spetsifikatsioonile, vähemalt kolmele kauba müüjale, teenuse osutajale või töö pakkujale ja saada vähemalt kolme eri pakkuja hinnapakkumused. Hinnapakkumused võivad olla esitatud ka väljatrükina müüja veebilehelt. Tehniliste tingimuste all on meetme määruses mõeldud seda, et loetleda tuleb need tingimused, millele seade, vahend, töö või teenus vastama peab. Tehnilised spetsifikatsioonid on mingile esemele omased tehnilised näitajad. Taotleja võib küsida alla kolme hinnapakkumuse,

kui kolme hinnapakumuse küsimine ei ole objektiivselt võimalik või kui toetatava tegevuse raames kavandatava töö või teenuse või soetatava vara käibemaksuta maksumus jääb alla 5000 euro.

Taotleja ei pea küsima hinnapakumust koostöölepingus kokkulepitud töö või teenuse kohta, mille teostab koostöölepingu pooleks olev teadus- ja arendusasutus. Ehk siis kui taotleja on valinud endale teadus- ja arendustegevuseks koostööpartneri, kellega ta soovib oma ettevõttes innovaatilisi tegevusi ellu viia, siis ei ole põhjust ega ka vajadust nõuda taotlejalt kolme hinnapakumust – eeldusel, et teadus- ja arendusasutus viib need tegevused ise ellu.

KTKS-i § 31 lõige 2 sätestab nõuded kulude tegemisele ning PRIA peab hindama nendele nõuetele vastavust. Taotleja ei ole kohustatud esitama PRIA-le kolme hinnapakumust, kui toetatava tegevuse raames kavandatava töö või teenuse või soetatava vara käibemaksuta maksumus jääb alla 5000 euro. Piirsumma määramine on tingitud vajadusest tagada paremini hinnapakumuste sisuline vastavus turuhindadele ja tugevdada kontrolli kulutuste põhjendatuse üle. Kui PRIA-l tekib küsimus kulude mõistliku ja säästliku kasutamise kohta, võib ta taotlejalt alati küsida, kuidas taotleja on selle nõude täitmise taganud ja mille alusel on töö, teenuse või soetatud vara kulu taotlusesse arvestatud. Väljavalitud hinnapakumuse ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase töö, teenuse või vara eest tasutava hinnaga. Taotleja ei või määruse § 7 lõikes 1 sätestatud nõude eiramiseks jaotada osadeks toetatava tegevuse raames kavandatavat tööd või teenust või soetatavat vara, mis on funktsionaalselt koos toimiv või vajalik sama eesmärgi saavutamiseks, ehk 5000 euro piiri vaadatakse mitte üksiku kulu, vaid kogu toetatava tegevuse arvestuses. Taotleja ning teadus- ja arendusasutus ei või küsida hinnapakumust endaga seotud isiku käest tulumaksuseaduse § 8 tähenduses. Nimetatud nõue on vajalik vältimaks taotleja ja hinnapakkuja huvide konflikti, mis võib kahjustada EL-i finantshuve.

Eelnõu §-ga 8 sätestatakse taotluse menetlemise tingimused ja kord. PRIA kontrollib taotluses esitatud andmete õigsust ning taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse vastavust toetuse saamise nõuetele, lähtudes KTKS-i §-st 28 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõikest 5.

PRIA moodustab taotluste hindamiseks hindamiskomisjoni. Kui PRIA peab menetluse käigus vajalikuks kaasata eksperti, siis sellisel juhul pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg ekspertiisi tegemiseks kuluva aja võrra, kuid mitte rohkem kui kümme tööpäeva, millest teavitatakse taotlejat viivitamata.

Hindamiskomisjon hindab nõuetekohaseid taotlusi hindamisskaalal null kuni kaks hindepunkti määruuses nimetatud hindamiskriteeriumite alusel ja moodustab hindamise tulemusel saadud hindepunktide kaalutud keskmise alusel taotluste paremusjärjestuse. Kaalutud keskmise leidmiseks korrutatakse iga hindamiskriteeriumi koondhinne vastava hindamiskriteeriumi osakaaluga ja saadud tulemused liidetakse. Hindamiskriteeriumi koondhinne leidmiseks liidetakse hindamiskomisjoni liikmete poolt iga hindamiskriteeriumi kohta antud hindepunktid ja saadud tulemus jagatakse hindamisel osalenud liikmete arvuga. EMKF-i üldised hindamiskriteeriumid on kokku lepitud EMKF-i seirekomisjonis ning iga meetme puhul on hindamiskriteeriumid kohandatud meetme tingimustele ja oodatavatele tulemustele. Võrdsete kaalutud keskmise tulemusega taotluste puhul eelistatakse taotlust, milles taotletav toetuse summa on väiksem. Kui ka see näitaja on võrdne, eelistatakse varem esitatud taotlust.

Taotlus vastab hindamiskriteeriumite miinimumnõuetele, kui see on iga hindamiskriteeriumi eest saanud ühe hindepunkti.

Eelnõu §-s 9 sätestatakse taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine. PRIA teeb taotluse rahuldamise otsuse KTKS-i § 30 lõike 4 punkti 2 alusel ning taotluse rahuldamata jätmise otsuse sama paragrahvi lõike 9 alusel. Kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole põhjendatud, sest

taotluses sisalduvad mitteabikõlblikud kulud, võib PRIA taotleja nõusolekul toetuse summat vähendada tingimusel, et saavutatakse tegevuse eesmärgid. Kui taotleja ei ole nõus toetuse summa vähendamise, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus. PRIA teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse 55 tööpäeva jooksul arvates taotluste esitamise tähtaja lõppemisest.

Eelnõu §-s 10 sätestatakse toetuse maksmise tingimused ja kord. Toetust makstakse üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja tingimusel, et toetuse saaja on tegevuse elluviimisel järginud kõiki ettenähtud nõudeid. Toetuse saaja peab olema soetatud vara, mille kulude hüvitamiseks ta taotleb toetuse maksmist, vastu võtnud ja selle eest tasunud. Töö ja teenus, mille kulude hüvitamiseks taotleatakse toetuse maksmist, peab olema lõpetatud ning toetuse saaja peab olema selle vastu võtnud ja selle eest tasunud. Kuludokumendi või rahalise kohustuse tasumist tõendava maksekorralduse või pangakonto väljavõttel näidatud tehingu sisu peab vastama arve väljastanud isiku hinnapakumusele.

Toetuse maksmiseks esitab toetuse saaja pärast tegevuse täielikku või osadena elluviimist ja selle eest täielikult või osadena tasumist elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu PRIA-le maksetaotluse, mis sisaldab määruses loetletud dokumentide ära kirju/väljavõtteid. Kui üldjuhul tuleb hinnapakumused esitada PRIA-le juba toetuse taotlemisel, siis arvestades määruse § 6 lõikes 7 sätestatud võimalust, võib hinnapakumused nende kulude kohta esitada koos maksetaotlusega. PRIA võib nõuda lisadokumentide või -andmete esitamist juhul, kui see on vajalik tegevuse elluviimise tõendamiseks või veendumaks kulu abikõlblikkuses ja neid ei ole nimetatud § 10 lõikes 4. Toetuse saaja esitab maksetaotluse vähemalt kord aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid mitte rohkem kui neli korda aastas. Kui toetuse saaja on tegevuse osaliselt ellu viinud, tuleb tal kord aastas esitada PRIA-le ka tegevuse vahearuanne. Koos viimase maksetaotlusega tuleb toetuse saajal esitada PRIA-le ka tegevuse lõpparuanne.

PRIA teeb toetuse maksmise või toetuse maksmisest keeldumise otsuse 35 tööpäeva jooksul arvates § 10 lõikes 4 nimetatud nõuetekohaste dokumentide saamisest. PRIA teeb toetuse maksmisest keeldumise otsuse toetuse saajale teatavaks kümne tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest. PRIA teeb toetuse makse toetuse saaja arvelduskontole kümne tööpäeva jooksul arvates toetuse maksmise otsuse tegemisest.

Eelnõu §-s 11 sätestatakse toetuse saaja kohustused. Toetuse saaja kasutab toetust sihtotstarbeliselt ja mõistlikult ning kõige säästlikumal viisil, järgides toetatava tegevuse elluviimisel KTKS-is ja selles määruses sätestatud asjakohaseid nõudeid. Toetuse saaja tagab, et tema raamatupidamises on toetatava tegevuse kulusid tõendavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatavad. Toetuse saaja tagab toetatava tegevuse elluviimise raames soetatud põhivara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise vähemalt viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

Toetuse saajal on kohustus esitada PRIA-le teadus- ja arendusasutusega sõlmitud koostööleping, milles on sätestatud pooltevahelised õigused ja kohustused, sh toetatava tegevuse käigus tekkiva intellektuaalomandi ning tegevuse raames soetatavate ja/või loodavate materiaalsete ja immateriaalsete varade kuuluvus ja jaotus, hiljemalt 30 tööpäeva jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

Toetuse väljamaksmiseks esitab toetuse saaja tegevuse osalisel elluviimisel koos maksetaotlusega kord aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest PRIA-le vahearuanne, milles näidatakse ära tehtud tegevused, vajaduse korral põhjendatakse erinevusi kavandatud ja tegelike tulemuste vahel ning antakse hinnang tegevuse eesmärgi saavutamisele, tulemuslikkusele ja elluviimisele ning tegevuse lõppeesmärgi saavutamise perspektiivile.

Tegevuse täielikul elluviimisel esitab toetuse saaja tegevuse lõpparuande, milles võetakse kokku tegevuse raames elluviidud tegevused ning vajaduse korral põhjendatakse erinevusi kavandatud ja tegelike tulemuste vahel. Lõpparuandele peab olema lisatud teadus- ja arendusasutuse hinnang tegevuse innovaatilisusele ning tulemustele saavutamisele.

Toetatav tegevus peab olema ellu viidud, sealhulgas tegevusega seotud kuludokumendid PRIA-le esitatud, kahe kalendriaasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 30. juuniks 2023.

Eelnõu §-s 12 sätestatakse dokumentide säilitamise kohustus. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 140 seab korraldusasutusele kohustuse teha Euroopa Kontrollikoja ja komisjonile kättesaadavaks sellised dokumendid, mis tõendavad fondide toetuse abil kantud kulusid. Sellest tulenevalt on toetuse saajal kohustus säilitada kulu abikõlblikust tõendavat dokumenti ja muud tõendit. KTKS-i § 34 lõige 2 sätestab selliste dokumentide säilitamise minimaalse tähtaja, milleks on neli aastat alates selle aasta 31. detsembrist, millal 30. juunil seisuga on kõikide tegevuse abikõlblikuks loetud kulude alusel toetus välja makstud. Sama lõike kohaselt võib dokumentide säilitamise tähtaega pikendada. Dokumentide säilitamise pikkuseks on KTKS-i §-s 34 nimetatud tähtaeg ning PRIA teavitab taotlejat tähtaja algusest ja lõpust.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on koosõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006/ ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.05.2014, lk 1–66). Samuti on eelnõu koosõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), sätestatud nõuetega.

4. Määruse mõjud

EMKF-i rakendamise aluseks on Eesti koostatav rakenduskava, mille kinnitab Euroopa Komisjon. Rakenduskava on kättesaadav Maaeluministeeriumi veebilehel aadressil http://www.agri.ee/sites/default/files/content/arengukavad/emkf-2014/emkf_rakenduskava_220814.docx.

Rakenduskava aitab tervikuna kaasa maapiirkondade jätkusuutliku arengu edendamisele, kuivõrd suur osa selle toetustest on suunatud kalandussektorile, kuid märkimisväärne osa on suunatud ka vesiviljeluse edendamiseks, mille osatähtsus nii tööhõives kui ka ettevõtete arvus on suurem just maapiirkondades. Piirkondlikke erinevusi aitab tasakaalustada eelkõige uuendusliku majandustegevuse edendamisele kaasaaitamine.

Eelnõule ei ole mõjude hindamise analüüsi lisatud, sest eelnõu puhul on tegemist EL-i õigusaktide rakendamise määrusega ning rakendatavate õigusaktide mõjude hindamise on teinud Euroopa Komisjon. Lisaks eespool nimetatud EL-i õigusaktide mõjude hindamisele on tehtud ka rakenduskava eelhindamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 mõjude hindamine on kättesaadav Euroopa Komisjoni merendus- ja kalandusajade peadirektoraadi veebilehel aadressil

http://ec.europa.eu/fisheries/reform/sec_1416_en.pdf. Sama määruse mõjude hindamise lühikokkuvõtte on kättesaadav aadressil http://ec.europa.eu/fisheries/reform/sec_1417_en.pdf.

Toetuse andmise eesmärk on toetada vesiviljeluse ettevõtteid teadus- ja arendusasutustes, s.o eelkõige ülikoolides, teadus- ja arendusasutustes ning rakenduskõrgkoolides vesiviljelusettevõtete huvides tehtavate rakendusuuringute ja tootearendusprojektide rahastamisel; suurendada ülikoolide, teadus- ja arendusasutuste ning rakenduskõrgkoolide motivatsiooni vesiviljelussektori vajalike rakendusuuringute ja tootearendusprojektide tegemiseks kasvuvaldkondades ning soodustada teadmussiiret vesiviljelussektoris tegutsevate ettevõtete ning teadus- ja arendusasutuste vahel nii Eestis kui ka EL-is.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Meetme rakendamisega seotud kulud on abikõlblikud ning rahastatavad EMKF-ist. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 47 rakendamisel on rakenduskavas ette nähtud vahendeid 200 000 eurot. Meetme eelarvevahendite suurendamiseks otsitakse täiendavaid eelarvevahendeid, et toetusest kasu saajate osakaal suureneks. Meetme raames antavat toetust rahastatakse 75% ulatuses EMKF-ist ja 25% ulatuses Eesti Vabariigi riigieelarvest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati tutvumiseks ja ettepanekute tegemiseks kalapüügiettevõtjatele, teadus- ja arendusasutustele, kalanduspiirkonna algatusrühmadele, seirekomisjonile, sektori esindusorganisatsioonidele ning PRIA-le 22.02.2019.

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi EIS kaudu Keskkonnaministeeriumile, Rahandusministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, kes kooskõlastasid eelnõu märkusteta. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ei kandnud ettenähtud tähtaja jooksul eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi kirja eelnõu heakskiitmise või eelnõuga põhjendatult mittenõustumise kohta ega taotlenud ka tähtaja pikendamist. Seega on eelnõu loetud eelnimetatud ministeeriumite poolt kooskõlastatuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler